

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2017. gada 19. janvārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Preču brīva aprīte — LESD 34. — 36. pants — Pilnībā iekšēja situācija — Pārtikas produktu nekaitīgums — Regula (EK) Nr. 178/2002 — 6. pants — Risku analīzes princips — 7. pants — Piesardzības princips — Regula (EK) Nr. 1925/2006 — Dalībvalsts tiesību akti, ar ko ir aizliegts ražot un laist tirgū uztura bagātinātājus, kuros ir aminoskābes — Situācija, kurā pagaidu atkāpes no šī aizlieguma noteikšana ir valsts iestādes diskrecionārā kompetencē

Lietā C-282/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Verwaltungsgericht Braunschweig* (Braunšveigas Administratīvā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 27. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 11. jūnijā, tiesvedībā

Queisser Pharma GmbH & Co. KG

pret

Bundesrepublik Deutschland.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], K. Vajda [*C. Vajda*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] un K. Likurģs [*C. Lycourģos*] (referents),

ģenerāladvokāts M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs K. Malaceks [*K. Malacek*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 12. maija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Queisser Pharma GmbH & Co. KG* vārdā — *A. Meisterernst, Rechtsanwalt*,

— Vācijas valdības vārdā — *T. Henze* un *B. Beutler*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā — *S. Grünheid* un *E. Manhaeve*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 21. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda — vācu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV 2002, L 31, 1. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1925/2006 par vitamīnu un minerālvielu, un dažu citu vielu pievienošanu pārtikai (OV 2006, L 404, 26. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 15. janvāra Regulu (EK) Nr. 108/2008 (OV 2008, L 39, 11. lpp.) (turpmāk tekstā – “Regula Nr. 1925/2006”), kā arī LESD 34.–36. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Queisser Pharma GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā – “*Queisser Pharma*”) un *Bundesrepublik Deutschland* (Vācijas Federatīvā Republika) par lūgumu piešķirt atkāpi no aizlieguma ražot un pārdot uztura bagātinātāju, kas satur aminoskābi L-histidīnu.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula Nr. 178/2002

- 3 Regulas Nr. 178/2002 1. pantā tās mērķis un piemērošanas joma ir definēti šādi:

“1. Šī regula ir pamats tam, lai saistībā ar pārtiku nodrošinātu cilvēku veselības un patērētāju interešu augstu aizsardzības līmeni, jo īpaši ņemot vērā atšķirības pārtikas, tostarp tradicionālo produktu, piegādē, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību. Ar to nosaka kopējos principus un pienākumus, stingri zinātniska pamata nodrošināšanas līdzekļus, efektīvu organizatorisko kārtību un procedūras, kas ir lēmumu pieņemšanas pamatā jautājumos par pārtikas un barības nekaitīgumu.

2. Šā panta 1. punkta mērķiem šajā regulā izstrādāti vispārīgi principi, kas Kopienas un valsts līmenī reglamentē pārtiku un barību vispār, un jo īpaši pārtikas un barības nekaitīgumu.

[..]”

- 4 Šīs regulas 3. pantā ir paredzēts:

“Šajā regulā:

[..]

11) “riska novērtējums” ir zinātniski pamatots process, ko veido četri posmi: apdraudējuma identificēšana, apdraudējuma raksturojums, iedarbības novērtējums un riska raksturojums;

[..].”

- 5 Minētās regulas II nodaļā “Vispārīgi pārtikas aprites tiesību akti” ir ietverts tās 4.–21. pants. Minētā 4. panta ar nosaukumu “Joma” 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Šīs regulas 5. līdz 10. pantā noteiktie principi veido vispārīgu horizontāla rakstura sistēmu, kas jāņem vērā, veicot pasākumus.

3. Lai izpildītu 5. līdz 10. panta prasības, pastāvošos pārtikas aprites tiesību aktu principus un procedūras savstarpēji pielāgo pēc iespējas drīz un vēlākais līdz 2007. gada 1. janvārim.”

6 Regulas Nr. 178/2002 6. pantā “Riska analīze” ir paredzēts:

“1. Lai sasniegtu vispārīgo mērķi, proti, cilvēku veselības un dzīvības augsta līmeņa aizsardzību, pārtikas aprites tiesību aktu pamatā ir riska analīze, izņemot gadījumus, kad tas neatbilst apstākļiem vai konkrētā pasākuma iedabai.

2. Riska novērtēšanu pamato ar pieejamiem zinātniskiem pierādījumiem un veic neatkarīgi, objektīvi un pārredzami.

3. Lai sasniegtu pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgos mērķus, kas noteikti 5. pantā, veicot riska pārvaldību, ņem vērā riska novērtēšanas rezultātus, un jo īpaši 22. pantā norādītās Iestādes atzinumus, citus faktorus, kas attiecas uz konkrēto jautājumu, un 7. panta 1. punktā noteiktajos apstākļos – piesardzības principu.”

7 Minētās regulas 7. pantā “Piesardzības princips” ir noteikts:

“1. Īpašos apstākļos, kad, novērtējot pieejamo informāciju, identificēta iespējama kaitīga ietekme uz veselību, bet nav zinātniskas pārliecības, var pieņemt riska pārvaldības pagaidu pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu Kopienas izraudzīto augsto veselības aizsardzības līmeni, līdz saņem turpmāku zinātnisko informāciju par pilnīgāku riska novērtējumu.

2. Pasākumi, kas pieņemti, pamatojoties uz 1. punktu, ir proporcionāli un ierobežo tirdzniecību ne vairāk, kā vajadzīgs, lai sasniegtu Kopienas izraudzīto augsto veselības aizsardzības līmeni, ņemot vērā tehnisko un ekonomisko iespējamību un citus faktorus, ko uzskata par atbilstīgiem attiecīgajā jautājumā. Minētos pasākumus pārskata saprātīgā laikā, kas atkarīgs no tā, kāda ir identificētā riska dzīvībai vai veselībai iedaba, un tās zinātniskās informācijas veida, kura vajadzīga, lai gūtu lielāku zinātnisku pārliecību un veiktu pilnīgāku riska novērtējumu.”

8 Regulas Nr. 178/2002 14. pantā “Pārtikas nekaitīguma prasības” ir noteikts:

“1. Pārtiku nelaiž tirgū, ja tā nav nekaitīga.

2. Uzskata, ka pārtika nav nekaitīga, ja domā, ka tā:

a) var kaitēt veselībai;

b) nav derīga lietošanai cilvēku uzturā.

[..]

7. Pārtiku, kas atbilst īpašiem Kopienas noteikumiem, kuri reglamentē pārtikas nekaitīgumu, uzskata par nekaitīgu, ciktāl tas skar aspektus, uz kuriem attiecas minētie īpašie Kopienas noteikumi.

[..]

9. Ja nav īpašu Kopienas noteikumu, tad pārtiku uzskata par nekaitīgu, ja tā atbilst īpašajiem valsts tiesību aktu noteikumiem, kas reglamentē pārtikas nekaitīgumu tajā dalībvalstī, kuras teritorijā minēto pārtiku laiž tirgū, un ja tādi noteikumi ir izstrādāti un tos piemēro, neierobežojot [LESD], jo īpaši tā [34. un 36]. pantu.”

- 9 Šīs regulas 53. pantā ir paredzēti ārkārtas pasākumi attiecībā uz pārtiku un barību, kuras izcelsme ir Kopienā vai kura importēta no kādas trešās valsts. Regulas Nr. 178/2002 55. pants attiecas uz vispārējo krīzes vadības plānu.

Regula Nr. 1925/2006

- 10 Regulas Nr. 1925/2006 preambulas 1. un 2. apsvērumā ir noteikts:

“(1) Pārtikas produktu ražošanā var izmantot daudz dažādu uzturvielu un citu sastāvdaļu, tostarp – bet ne tikai – vitamīnus, minerālvielas, kā arī mikroelementus, aminoskābes, neaizstājamās taukskābes, šķiedrvielas un dažādus augus un augu ekstraktus. Šo vielu pievienošanu pārtikai dalībvalstīs regulē atšķirīgi noteikumi, kas kavē to brīvu apriti, rada nevienādus konkurences apstākļus, un tādējādi tieši ietekmē iekšējā tirgus darbību. Tāpēc ir jāpieņem Kopienas noteikumi, kas saskaņo valstu tiesību aktus attiecībā uz vitamīnu, minerālvielu un dažu citu vielu pievienošanu pārtikas produktiem.

(2) Šīs regulas mērķis ir reglamentēt to, kā pārtikas produktiem pievieno vitamīnus un minerālvielas un izmanto dažas citas vielas vai to sastāvdaļas, kurās ir citas vielas, nevis vitamīni vai minerālvielas, ko pievieno pārtikas produktiem vai izmanto pārtikas produktu ražošanai apstākļos, kas izraisa šo vielu uzņemšanu tādos daudzumos, kuri ievērojami pārsniedz daudzumu, kas būtu loģiski paredzams uzņemšanai parastā patēriņā ar līdzsvarotu un daudzveidīgu uzturu un/vai kas patērētājiem varētu radīt iespējamu apdraudējumu. Ja nav īpašu Kopienas noteikumu, kas aizliedz vai ierobežo lietot vielas vai sastāvdaļas, kurās ietilpst vielas, kas nav vitamīni un minerālvielas, saskaņā ar šo regulu vai saskaņā ar citiem īpašiem Kopienas noteikumiem, neskarot Līgumu, var piemērot attiecīgus valsts noteikumus.”

- 11 Šīs regulas 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā regulā:

[..]

2) “cita viela” ir viela, kas nav vitamīns vai minerāls un kam ir uzturvērtība vai fizioloģiska ietekme.”

- 12 Minētās regulas 8. pantā “Aizliegtās vielas, ierobežotās vielas un vielas, kuras pārbauda Kopienas iestādes” ir paredzēts:

“1. Šajā pantā paredzētā kārtība jāievēro, ja vielu, kas nav vitamīni vai minerāli, vai arī sastāvdaļu, kuras sastāvā ir viela, kas nav vitamīni vai minerālvielas, pievieno pārtikas produktiem vai to izmanto pārtikas produktu ražošanā tādā veidā, ka rezultātā patēriņā daudzums ievērojami pārsniedza patēriņu, kuru uzņemtu normālos apstākļos ar līdzsvarotu un daudzveidīgu uzturu un/vai kas citādi radītu iespējamās briesmas patērētājiem.

2. Lai vajadzības gadījumā III pielikumā iekļautu kādu vielu un sastāvdaļu, Komisija pēc savas iniciatīvas vai pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju var saskaņā ar 14. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru pieņemt lēmumu grozīt nebūtiskus šīs regulas elementus, katrā konkrētajā gadījumā iepriekš saņemot Iestādes izvērtējumu par pieejamo informāciju. Jo īpaši:

- a) ja ir konstatēta šīs vielas un/vai šīs vielas sastāvdaļas kaitīgā ietekme uz veselību, to:
- iekļauj III pielikuma A daļā un aizliedz pievienot pārtikas produktiem vai izmantot pārtikas produktu ražošanā; vai arī
  - iekļauj III pielikuma B daļā un atļauj pievienot pārtikas produktiem vai izmantot pārtikas produktu ražošanā, tikai ievērojot šeit minētos nosacījumus;

b) ja ir konstatēts, ka vielas izmantošana, iespējams, ir veselībai kaitīga, tomēr vēl arvien nav iegūta zinātniski pamatota pārlicība, vielu iekļauj III pielikuma C daļā.

[..]”

13 Šīs pašas regulas 11. panta “Dalībvalstu tiesību akti” 2. punktā ir noteikts:

“Ja, nepastāvot Kopienas noteikumiem, dalībvalsts uzskata par vajadzīgu pieņemt jaunus tiesību aktus:

a) par vitamīnu un minerālvielu obligātu pievienošanu konkrētiem pārtikas produktiem vai pārtikas produktu kategorijām; vai

b) par dažu citu vielu ierobežojumu vai aizliegumu izmantot tās konkrētu pārtikas produktu ražošanā, tā paziņo par to Komisijai 12. pantā noteiktajā kārtībā.”

Vācijas tiesības

14 *Lebensmittel- und Futtermittelgesetzbuch* (Pārtikas produktu un dzīvnieku barības kodekss, *BGBL*. 2005 I, 2618. lpp.) mērķis ir aizsargāt cilvēku veselību ar preventijas pasākumiem privāto mājražotniecībā jomā vai novērst risku, ko rada vai var radīt šie produkti. Iesniedzējtiesa atsauca uz minētā kodeksa versiju, kas ir publicēta 2013. gada 3. jūnijā (*BGBL*. 2013 I, 1426. lpp.) un kas grozīta ar 2014. gada 5. decembra likuma 2. pantu (*BGBL*. 2014 I, 1975. lpp.) (turpmāk tekstā – “*LFGB*”).

15 Saskaņā ar *LFGB* 1. panta 3. punktu šī kodeksa mērķis ir transponēt un īstenot Eiropas Savienības tiesību aktus jomās, uz kurām tas attiecas, piemēram, Regulu Nr. 178/2002.

16 *LFGB* 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“[..]

2. “Pārtikas produkti” ir pārtikas produkti Regulas [Nr. 178/2002] 2. panta izpratnē.

3. “Pārtikas piedevas” ir pārtikas piedevas Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām [(OV 2008, L 354, 16. lpp.)], kas pēdējo reizi ir grozīta ar Komisijas 2014. gada 21. marta Regulu (ES) Nr. 298/2014 [(OV 2014, L 89, 36. lpp.)], 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 2. panta 2. punkta izpratnē. Pārtikas piedevām ir pielīdzināmas:

1) vielas ar uzturvērtību vai bez tās, kas parasti nedz pašas par sevi tiek lietotas kā pārtikas produkts, nedz tiek izmantotas kā raksturīga pārtikas piedeva un kas citu, nevis tehnoloģisku apsvērumu dēļ tiek pievienotas pārtikas produktam ražošanas vai apstrādes procesā, kā rezultātā tās vai to atvasinājumi netieši vai tieši kļūst vai var kļūt par šī pārtikas produkta sastāvdaļu; minētais neattiecas uz dabiskas izcelsmes vielām vai vielām, kuru ķīmiskais sastāvs ir vienāds ar to ķīmisko sastāvu un kuras atbilstoši vispārīgai uztverei sabiedrībā galvenokārt tiek izmantotas to uzturvērtības, smaržas vai garšas dēļ vai kā garšviela,

[..]

3) aminoskābes un to atvasinājumi,

[..]”

17 *LFGB* 4. panta “Piemērošanas joma” 1. punktā ir paredzēts:

“Ši likuma tiesību normas:

[..]

2) par pārtikas piedevām ir piemērojamas arī vielām, kas tām ir pielīdzināmas saskaņā ar 2. panta 3. punkta otro teikumu vai 3. punkta 2) apakšpunktu;

[..].”

18 *LFGB* 5. panta “Aizliegumi, kuru mērķis ir aizsargāt veselību” 1. punktā ir noteikts:

“Aizliegts ražot vai apstrādāt citiem paredzētus pārtikas produktus tādā veidā, ka to patēriņš kaitē veselībai Regulas [Nr. 178/2002] 14. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, neskarot

1) aizliegumu laist tirgū veselībai kaitīgus pārtikas produktus, kas izriet no Regulas [Nr. 178/2002] 14. panta 1. punkta un 2. punkta a) apakšpunkta, [..]

[..].”

19 *LFGB* 6. panta, kas attiecas uz aizliegumiem saistībā ar pārtikas piedevām, 1. punktā ir precizēts:

“Aizliegts:

1) pārtikas produktu, kurus ir paredzēts laist tirgū, ražošanā vai apstrādē
a) izmantot nelicencētas pārtikas piedevas vienas pašas vai kombinācijā ar citām vielām,

[..]

2) laist tirgū pārtikas produktus, kas ir ražoti vai apstrādāti, neievērojot 1) apakšpunktā paredzēto aizliegumu, vai neatbilst kādam no noteikumiem, kas ir izdoti atbilstoši 7. panta 1. punktam vai 2. punkta 1) vai 5) apakšpunktam,

[..].”

20 Saskaņā ar *LFGB* 7. pantu *Bundesministerium* (Federālā ministrija, Vācija) ir tiesīga ar rīkojumu piešķirt atkāpes no *LFGB* 6. panta 1. punktā paredzētajiem aizliegumiem.

21 *LFGB* 54. panta 2. un 3. punkts ir formulēts šādi:

“2. Vispārpiemērojamus lēmumus pieņem *Bundesamt für Verbraucherschutz und Lebensmittelsicherheit* [(Federālais Patērētāju aizsardzības un pārtikas nekaitīguma birojs, Vācija)] [..], ja vien tas nav pretrunā imperatīva rakstura veselības aizsardzības apsvērumiem. To pieņemšanu pieprasa persona, kurai pirmajai ir nodoms produktus ievest valstī. Izvērtējot riskus, ko produkts rada veselībai, ņem vērā starptautisko pētījumu atziņas, kā arī – attiecībā uz pārtikas produktiem – ēšanas paradumus Vācijas Federatīvajā Republikā. Pirmajā teikumā paredzētie vispārpiemērojamie lēmumi attiecas uz visiem attiecīgo produktu importētājiem no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai citām Eiropas Ekonomikas zonas līgumslēdzējām pusēm.

3. Pieteikumam jāpievieno precīzs produkta apraksts, kā arī lēmuma pieņemšanai vajadzīgie pieejamie dokumenti. Lēmums par pieteikumu ir jāpieņem saprātīgā termiņā. Ja 90 dienu laikā galīgo lēmumu par pieteikumu pieņemt vēl nav iespējams, pieteikuma iesniedzējs jāinformē par tā iemesliem.”

22 *LFGB* 68. pantā ir noteikts:

“1. Pamatojoties uz individuālu pieteikumu, atkāpes no šī likuma noteikumiem [...] var tikt piešķirtas 2. un 3. punktā paredzētajos apstākļos.

2. Atkāpes var tikt piešķirtas tikai:

1) dažu pārtikas produktu ražošanai, apstrādei un laišanai tirgū, [...], ja var sagaidīt rezultātus, kam var būt nozīme, lai grozītu vai papildinātu noteikumus, kuri reglamentē pārtikas produktus [...], kompetentās iestādes uzraudzībā, vai ja tiesiskais regulējums vēl nav saskaņots ar Eiropas Savienības [...] tiesību aktiem; šajā ziņā pienācīgi tiek ņemtas vērā visas atsevišķās aizsargājamās intereses, kā arī visi faktori, kas var ietekmēt vispārējo konkurences situāciju attiecīgajā rūpniecības nozarē,

[..]

4) pārējos gadījumos, kuros, ņemot vērā īpašus apstākļus, it īpaši pārtikas produktu [...] sabojāšanās risku, minētais ir nepieciešams, lai izvairītos no netaisnīgi stingriem nosacījumiem; [...]

3. Atkāpes var tikt pieļautas tikai tad, ja faktiskie apstākļi ļauj domāt, ka nav sagaidāms nekāds risks cilvēku vai dzīvnieku veselībai; [...]

4. 2. punkta 1) un 3) apakšpunktā paredzēto atkāpju piešķiršana ir Federālā Patērētāju aizsardzības un pārtikas nekaitīguma biroja kompetencē [...]. Atļauju var sniegt ar nosacījumiem.

5. Atkāpe saskaņā ar 2. punktu tiek piešķirta uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus. 2. punkta 1) apakšpunktā paredzētajos gadījumos tā, pamatojoties uz pieteikumu, var tikt pagarināta trīs reizes [...], ikreiz uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus, ja joprojām ir izpildīti ar piešķiršanu saistītie nosacījumi.

6. Atļauja izdarīt atkāpi jebkurā brīdī var tikt atsaukta būtiska iemesla dēļ. Tas tiek minēts atļaujā.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

23 *Queisser Pharma*, Vācijā dibināts uzņēmums, ražo uztura bagātinātāju ar nosaukumu “Doppelherz aktiv + Eisen + Vitamin C + Histidin + Folsäure”, kura ieteicamā dienas deva ir 100 mg aminoskābes L-histidīna un 10 mg dzelzs.

24 2006. gada 27. martā *Queisser Pharma* iesniedza Federālajam Patērētāju aizsardzības un pārtikas nekaitīguma birojam (turpmāk tekstā – “Birojs”) pieteikumu par atkāpi saskaņā ar *LFGB* 68. pantu, lai ražotu un pārdotu šo produktu kā uztura bagātinātāju Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā.

25 Ar 2012. gada 2. novembra lēmumu Birojs atteicās apmierināt šo pieteikumu, jo nebija izpildīti atkāpes piešķiršanas nosacījumi saskaņā ar *LFGB* 68. pantu. Birojs uzskata, ka saskaņā ar *LFGB* 68. panta 3. punktu atkāpi var piešķirt tikai tad, ja pastāv faktiski apstākļi, kas ļauj domāt, ka nav sagaidāms nekāds risks cilvēku vai dzīvnieku veselībai. Lai gan Birojs uzskatīja, ka L-histidīns, kas ir ietverts pamatlietā aplūkotojā produktā, nerada risku veselībai, tam tomēr bija šaubas par šī produkta nekaitīgumu, jo tas ikdienas uzturu papildināja ar 10 mg dzelzs.

- 26 Pēc sūdzības, ko *Queisser Pharma* bija iesniedzis par šo lēmumu, noraidīšanas tas vērsās *Verwaltungsgericht Braunschweig* (Braunšveigas Administratīvā tiesa, Vācija) ar prasību konstatēt, ka, lai varētu ražot un pārdot strīdīgo produktu, nav vajadzīga nekāda atkāpe saskaņā ar *LFGB* 68. panta 1. punkta pirmo teikumu.
- 27 Ar 2015. gada 17. februāra lēmumu, kas tika pieņemts tiesvedībā iesniedzējtiesā, Birojs atsauca savu 2012. gada 2. novembra lēmumu un piešķīra *Queisser Pharma* atkāpi saskaņā ar *LFGB* 68. pantu uz trīs gadiem. Birojs šajā ziņā norādīja, ka pretēji tam, ko tas uzskatīja šajā pēdējā minētajā lēmumā, pamatlietā aplūkotajā produktā ietvertais dzelzs nebija jāņem vērā, pārbaudot *LFGB* 68. pantā paredzētos nosacījumus. *Queisser Pharma* tomēr saglabāja savu iesniedzējtiesā iesniegto prasību.
- 28 Šajā ziņā šī tiesa norāda, ka saskaņā ar Vācijas tiesībām par administratīvajiem strīdiem prasība, ko 2013. gada 22. martā iesniedza *Queisser Pharma*, joprojām ir pieņemama, jo šai sabiedrībai ir leģitīmas intereses, lai tiktu konstatēts, ka nav vajadzības pieprasīt šādu atkāpi.
- 29 Iesniedzējtiesa, pamatojoties uz valsts judikatūru, it īpaši to, ko ir izstrādājusi *Bundesgerichtshof* (Federālā tiesa, Vācija), uzdod jautājumu, vai *LFGB* paredzētā atkāpju sistēma atbilst Savienības tiesībām. Saskaņā ar šo judikatūru valsts tiesību normām pārtikas produktu nekaitīguma jomā ir jābūt saderīgām ar Savienības primārajām tiesībām, it īpaši ar LESD 34. un 36. pantu, jo šie panti ir attiecināmi ne tikai uz pārrobežu situācijām, kas izrietot no īpašas atsauces uz šiem pantiem, kura ir ietverta Regulas Nr. 178/2002 14. panta 9. punktā. Iesniedzējtiesa šaubās par pamatlietā aplūkoto valsts tiesību aktu saderību ar LESD 34.–36. pantu, jo nav ievērots samērīguma princips.
- 30 Turklāt iesniedzējtiesa šaubās par tāda valsts tiesību akta kā pamatlietā aplūkotais saderību ar Regulu Nr. 178/2002, kā arī ar Regulu Nr. 1925/2006. Šī tiesa uzskata, ka Regulas Nr. 178/2002 6., 7. un 14. pants varētu tikt uzskatīti par tādiem, kas pārtikas produktu nekaitīguma jomu reglamentē izsmelīgi, līdz ar to pārtikas produktu vai pārtikas sastāvdaļu aizliegums valstī var tikt noteikts tikai tad, ja ir izpildīti minētajos pantos paredzētie nosacījumi. Tāpat arī varētu uzskatīt, ka Regulas Nr. 1925/2006 8. pantā paredzētā procedūra izsmelīgi reglamentē iespēju uztura bagātinātājiem pievienot aminoskābes, kas radītu šķērsli pieņemt atšķirīgu tiesisko regulējumu valstī.
- 31 Tādējādi iesniedzējtiesa vaicā, vai pamatlietā aplūkotie valsts tiesību akti ir pretrunā Savienības tiesībām, ciktāl, pirmkārt, tajos vispārīgi ir aizliegts aminoskābes izmantot pārtikas produktos, neatkarīgi no tā, vai ir pietiekami iemesli aizdomām par risku veselībai, un, otrkārt, iespēja iegūt atkāpi tajos ir pakļauta ierobežojumiem.
- 32 Šajos apstākļos *Verwaltungsgericht Braunschweig* (Braunšveigas Administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai LESD 34., 35. un 36. pants, kā arī Regulas Nr. 178/2002 14. pants ir interpretējami tādējādi, ka tiem neatbilst valsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram ir aizliegts ražot, apstrādāt vai pārdot uztura bagātinātāju ar aminoskābēm (šajā gadījumā – L-histidīnu), ja vien kompetentā valsts iestāde, kurai šajā ziņā ir rīcības brīvība, nav piešķirusi atkāpi, ņemot vērā, ka šo atkāpi piešķir uz noteiktu laiku un tikai tad, ja ir izpildīts zināms skaits citu nosacījumu?
- 2) Vai no Regulas Nr. 178/2002 14., 6., 7., 53. un 55. panta uzbūves izriet, ka valsts var noteikt aizliegumu attiecībā uz atsevišķiem pārtikas produktiem vai pārtikas sastāvdaļām, tikai ievērojot tajos paredzētos nosacījumus, un tie nepieļauj tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds ir aprakstīts pirmajā jautājumā?
- 3) Vai Regulas Nr. 1925/2006 8. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam neatbilst tāds valsts tiesiskais regulējums, kāds ir aprakstīts pirmajā jautājumā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 33 Ar saviem jautājumiem, kas visi ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 178/2002 14., 6., 7., 53. un 55. pants un Regulas Nr. 1925/2006 8. pants, kā arī LESD 34.–36. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj tādus valsts tiesību aktus kā pamatlietā aplūkoti, kuros ir aizliegts ražot, apstrādāt vai laist tirgū jebkādu uztura bagātinātājus, kuros ir aminoskābes, izņemot atkāpi, ko tikai uz noteiktu laiku ir piešķirusi kāda valsts iestāde, kurai šajā ziņā ir rīcības brīvība.
- 34 Vispirms ir jānorāda, ka dažas no prejudiciālajos jautājumos paredzētajām Savienības tiesību normām nav piemērojamas pamatlietā.
- 35 Vispirms, runājot par Regulu Nr. 1925/2006, vienlaikus aplūkojot šīs regulas preambulas 1. apsvērumu, kā arī 1. panta 1. punktu un 2. panta 2. punktu, izriet, ka aminoskābes, ciktāl tām ir uzturvērtība vai fizioloģiska iedarbība un tās tiek pievienotas pārtikas produktiem vai izmantotas pārtikas produktu ražošanā, ietilpst minētās regulas piemērošanas jomā kā “citas vielas”, kas ir definētas minētās regulas 2. panta 2. punktā.
- 36 Tomēr, kā tas izriet no Regulas Nr. 1925/2006 preambulas 2. apsvēruma, ja nav īpašu Savienības tiesību normu par aizliegumu vai ierobežojumu izmantot citas vielas vai sastāvdaļas, kurās ir šīs “citas vielas”, atbilstošās valsts tiesību normas var tikt piemērotas, neskarot Līguma noteikumus. Saskaņā ar pašreiz spēkā esošām Savienības tiesībām uz aminoskābēm nav attiecies nekāds īpašs aizliegums vai ierobežojums saskaņā ar šīs regulas 8. pantu, kurā ir noteikta procedūra, kas attiecas uz “citu vielu” aizliegumu Savienības mērogā.
- 37 Tādējādi, lai gan saskaņā ar Regulas Nr. 1925/2006 11. panta 2. punkta b) apakšpunktu atbilstošās valsts tiesību normas, kas ir pieņemtas pēc šīs regulas stāšanās spēkā, ir jādara zināmas Komisijai, dalībvalstis principā ir tiesīgas turpināt piemērot valsts tiesību normas, kuras attiecas uz aizliegumu izmantot aminoskābes uztura bagātinātājos un kuras pastāvēja minētās regulas stāšanās spēkā brīdī. Līdz ar to Regulu Nr. 1925/2006 nav paredzēts piemērot pamatlietā, taču šī regula neizslēdz citu īpašu tiesību normu, ko Savienības likumdevējs ir pieņēmis attiecībā uz šīm “citām vielām”, vai Līguma noteikumu piemērošanu.
- 38 Vēl, runājot par LESD 34.–36. pantu, no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka visi šīs lietas apstākļi ir norisinājušies Vācijas Federatīvās Republikas teritorijā.
- 39 Kā to ir norādījis ģenerāladvokāts secinājumu 98.–100. punktā, no tā, pirmkārt, ka visi minētie apstākļi ir norisinājušies tikai vienas dalībvalsts teritorijā (šajā ziņā skat. spriedumus, 1995. gada 30. novembris, *Esso Española*, C-134/94, EU:C:1995:414, 13. punkts, un 2016. gada 15. novembris, *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 47. punkts) un, otrkārt, ka *LFGB* noteikumu, kas ir aplūkoti pamatlietā, mērķis vai sekas nav eksportam radīt nelabvēlīgāku situāciju salīdzinājumā ar tirdzniecību šīs dalībvalsts iekšienē (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 16. decembris, *Gysbrechts* un *Santurel Inter*, C-205/07, EU:C:2008:730, 40. punkts), LESD 34.–36. pantu nevar piemērot pamatlietā.
- 40 Iesniedzējtiesa tomēr uzskata, ka, lai gan ir konstatēts, ka šai lietai nepiemīt nekāds pārrobežu elements, LESD 34.–36. pantu varētu piemērot tāpēc, ka saskaņā ar Regulas Nr. 178/2002 14. panta 9. punktu, ja nav īpašu Savienības noteikumu, pārtiku uzskata par nekaitīgu, ja tā atbilst īpašajiem valsts tiesību aktu noteikumiem, kas reglamentē pārtikas nekaitīgumu tajā dalībvalstī, kuras teritorijā minēto pārtiku laiž tirgū, un šos noteikumus izstrādā un piemēro, neierobežojot LESD, it īpaši tā 34. un 36. pantu.

- 41 Tomēr ir jānorāda, kā Vācijas valdība to būtībā norāda savos rakstveida apsvērumos, ka tieša atsauce uz LESD 34.–36. pantu, kāda ir ietverta Regulas Nr. 178/2002 14. panta 9. punktā, nevar paplašināt LESD 34.–36. panta piemērošanas jomu tā, ka tajā ietilpst tāda situācija kā pamatlietā aplūkotā, kurai nepiemīt neviens cits elements, kas ļautu secināt, ka šie pēdējie minētie panti varētu būt piemērojami.
- 42 Visbeidzot, runājot par Regulu Nr. 178/2002, Tiesai iesniegtie lietas materiāli ļauj konstatēt, ka šīs regulas 53. un 55. pants, kas attiecīgi attiecas uz situācijām, kad ir jāveic ārkārtas pasākumi, kā arī uz krīzes vadības situācijām, nevar tikt piemēroti šīs lietas ietvaros.
- 43 No tā izriet, ka Regulas Nr. 1925/2006 8. pants, LESD 34.–36. pants, kā arī Regulas Nr. 178/2002 53. un 55. pants nav piemērojami pamatlietā un pieļauj tādus valsts tiesību aktus, kādi ir aplūkoti pamatlietā.
- 44 Runājot par Regulas Nr. 178/2002 6., 7. un 14. pantu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar šīs regulas 14. panta 1. un 2. punktu pārtiku nelaiž tirgū, ja tā nav nekaitīga, proti, ja tā var kaitēt veselībai vai nav derīga lietošanai cilvēku uzturā. Tādējādi jebkādas veselībai kaitīgas vai lietošanai cilvēku uzturā nederīgas pārtikas laišana tirgū ir jāaizliedz.
- 45 Šajā ziņā no minētās regulas 14. panta 7. un 9. punkta izriet, ka, ja nav īpašu Savienības noteikumu par pārtikas nekaitīgumu, pārtika tiek uzskatīta par nekaitīgu, ja tā atbilst īpašajiem valsts tiesību aktu noteikumiem, kas reglamentē pārtikas nekaitīgumu tajā dalībvalstī, kuras teritorijā minēto pārtiku laiž tirgū. Šādā situācijā šī tiesību norma ļauj šai dalībvalstij izstrādāt noteikumus, kas reglamentē pārtikas nekaitīgumu.
- 46 Šajā kontekstā ir jāatgādina, ka, ja nav veikta saskaņošana un ciktāl joprojām pašreizējos zinātniskajos pētījumos pastāv neskaidrības, dalībvalstīm ir jāizlemj, cik lielā mērā tās vēlas nodrošināt personu veselības un dzīvības aizsardzību (šajā ziņā skat. spriedumus, 1983. gada 14. jūlijs, *Sandoz*, 174/82, EU:C:1983:213, 16. punkts; 2003. gada 23. septembris, Komisija/Dānija, C-192/01, EU:C:2003:492, 42. punkts, un 2010. gada 28. janvāris, Komisija/Francija, C-333/08, EU:C:2010:44, 85. punkts).
- 47 Tomēr tāda valsts tiesiskā regulējuma, kas reglamentē pārtikas nekaitīgumu, kāds ir aplūkots pamatlietā, saderība ar Regulā Nr. 178/2002 paredzēto sistēmu ir pakļauta prasībai, ka tajā ir jābūt ievērotiem pārtikas aprites tiesību aktu vispārējiem principiem, it īpaši riska analīzes principam un piesardzības principam, kas attiecīgi ir paredzēti šīs regulas 6. un 7. pantā.
- 48 Saskaņā ar minētās regulas 1. panta 2. punktu tajā ir izstrādāti vispārīgi principi, kas Savienības un valsts līmenī reglamentē pārtiku un barību vispār, it īpaši pārtikas un barības nekaitīgumu.
- 49 Turklāt Regulas Nr. 178/2002 4. panta 2. punktā ir noteikts, ka šīs regulas 5.–10. pantā noteiktie vispārējie principi veido vispārīgu horizontāla rakstura sistēmu, kas ir jāņem vērā, veicot pasākumus. Saskaņā ar minētās regulas 4. panta 3. punktu pastāvošos pārtikas aprites tiesību aktu principus un procedūras savstarpēji pielāgo pēc iespējas drīz un vēlākais līdz 2007. gada 1. janvārim, lai izpildītu minētā 5.–10. panta prasības.
- 50 No tā izriet, ka pamatlietā aplūkotajiem valsts pārtikas aprites tiesību aktiem, kas, ja iepriekš nav paredzēta atkāpe, aizliedz ražot, apstrādāt un laist tirgū uztura bagātinātājus, kuros ir aminoskābes, ir jāatbilst vispārējiem noteikumiem, kas ir paredzēti minētajās Regulas Nr. 178/2002 tiesību normās.
- 51 Tiesa atzina, ka šīs regulas 6. un 7. panta mērķis ir sasniegt vispārējo mērķi, proti, augstu veselības aizsardzības līmeni (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 28. janvāris, Komisija/Francija, C-333/08, EU:C:2010:44, 103. punkts).

- 52 Šajā ziņā no Regulas Nr. 178/2002 6. panta 1. un 2. punkta izriet, ka risku novērtēšanu, ar kuru ir jābūt pamatotiem pārtikas aprites tiesību aktiem, pamato ar pieejamiem zinātniskiem pierādījumiem un veic neatkarīgi, objektīvi un pārredzami.
- 53 Jāatgādina, ka minētās regulas 3. panta 11. punktā riska novērtējums ir definēts kā zinātniski pamatots process, ko veido četri posmi, proti, apdraudējuma identificēšana, apdraudējuma raksturojums, iedarbības novērtējums un riska raksturojums.
- 54 Runājot par Regulas Nr. 178/2002 7. pantu, kas attiecas uz piesardzības principu, no šī panta 1. punkta izriet, ka īpašos apstākļos, kad, novērtējot pieejamo informāciju, ir identificēta iespējama kaitīga ietekme uz veselību, bet nav zinātniskas pārliecības, var veikt riska pārvaldības pagaidu pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu Savienības izraudzīto augsto veselības aizsardzības līmeni, līdz saņem turpmāku zinātnisko informāciju par pilnīgāku riska novērtējumu.
- 55 Kā ģenerālvokāts to ir norādījis secinājumu 50. punktā, riska pārvaldības pagaidu pasākumi, kas tiek veikti saskaņā ar Regulas Nr. 178/2002 7. pantu, var tikt veikti tikai tad, kad ir ticis veikts pieejamās informācijas novērtējums šīs regulas 6. panta izpratnē un nav zinātniskas pārliecības par pārtikas produkta vai kādas pārtikas produktā iekļautas vielas iespējamo kaitīgo ietekmi uz veselību.
- 56 Šajā ziņā pareizai piesardzības principa piemērošanai ir nepieciešams, pirmkārt, identificēt attiecīgo vielu vai pārtikas produktu iespējami negatīvo ietekmi uz veselību un, otrkārt, samērīgi izvērtēt veselībai radītos riskus, pamatojoties uz uzticamākajiem pieejamiem zinātniskajiem datiem un jaunākajiem starptautisko pētījumu rezultātiem (šajā ziņā skat. spriedumus, 2003. gada 9. septembris, *Monsanto Agricoltura Italia* u.c., C-236/01, EU:C:2003:431, 113. punkts, kā arī 2010. gada 28. janvāris, Komisija/Francija, C-333/08, EU:C:2010:44, 92. punkts).
- 57 Tādējādi, ja izrādās, ka veikto pētījumu rezultātu nepietiekamības, nepārliecinošā rakstura vai neprecizitātes dēļ nav iespējams droši noteikt apgalvotā riska esamību vai pakāpi, bet gadījumā, ja risks iestātos, pastāv iespējamība, ka var rasties faktiskais kaitējums sabiedrības veselībai, piesardzības princips attaisno ierobežojošu pasākumu ieviešanu, ja vien tie nav diskriminējoši un ir objektīvi (spriedums, 2010. gada 28. janvāris, Komisija/Francija, C-333/08, EU:C:2010:44, 93. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 58 No tā izriet, ka saskaņā ar Regulas Nr. 178/2002 7. panta 1. punktu dalībvalstij principā ir pamats pieņemt tādu režīmu kā pamatlietā aplūkotais, kas, ja vien nav paredzēta atkāpe, vispārīgi aizliedz pārtikas produktos izmantot aminoskābes, ja šis režīms, kas būtībā veido iepriekšēju atļauju izsniegšanas režīmu, ir pamatots ar riska analīzes un piesardzības principiem, kuri ir paredzēti šīs regulas 6. un 7. pantā un kuri ir izskaidroti šī sprieduma 51.–57. punktā.
- 59 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 178/2002 7. panta 2. punktu pasākumi, kas ir pieņemti, pamatojoties uz šīs regulas 7. panta 1. punktu, ir proporcionāli un ierobežo tirdzniecību ne vairāk, kā vajadzīgs, lai sasniegtu Savienības izraudzīto augsto veselības aizsardzības līmeni, ņemot vērā tehnisko un ekonomisko iespējamību un citus faktorus, ko uzskata par atbilstīgiem attiecīgajā jautājumā. Turklāt šie pasākumi ir jāpārskata saprātīgā termiņā, kas atkarīgs no tā, kāds ir identificētā riska dzīvībai vai veselībai raksturs, un tās zinātniskās informācijas veida, kura ir vajadzīga, lai gūtu lielāku zinātnisku pārliecību un veiktu pilnīgāku riska novērtējumu.
- 60 Šāda neskaidrība, kas nav nošķirama no piesardzības jēdziena, ietekmē dalībvalsts rīcības brīvības apjomu un tādējādi iespaido noteikumus par samērīguma principa piemērošanu. Šādos apstākļos ir jāpiekrīt, ka dalībvalsts saskaņā ar piesardzības principu var ieviest aizsardzības pasākumus, negaidot, kamēr šī riska esamība un pakāpe tiek pierādīta pilnībā. Tomēr riska novērtējums nevar tikt balstīts uz tīri hipotētiskiem apsvērumiem (spriedums, 2010. gada 28. janvāris, Komisija/Francija, C-333/08, EU:C:2010:44, 91. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 61 Šajā lietā iesniedzējtiesa nav sniegusi pietiekamu informāciju, kura ļautu konstatēt, ka aminoskābes saturošu pārtikas produktu aizliegums, kas ir paredzēts *LFGB*, ir pamatots ar pārtikas aprites tiesību aktu vispārējiem principiem, kuri izriet no Regulas Nr. 178/2002 6. un 7. panta. Tomēr rakstveida apsvērumos, ko Vācijas valdība iesniedza Tiesā, tā apgalvo, ka valsts tiesību normas, kuras attiecas uz aminoskābēm un kuras ir ietvertas *LFGB* 6. panta 1. punktā, kas aplūkots kopā ar *LFGB* 2. panta 3. punkta otrā teikuma 3) apakšpunktu, faktiski paredz novērst draudus, ko veselībai rada aminoskābju pievienošana pārtikas produktiem. Šī valdība uzskata, ka pārtikas produktu bagātināšana ar aminoskābēm rada risku veselībai, bet jaunākās zinātniskās atziņas ir nepilnīgas un vēl neļauj veikt šāda riska galīgu novērtējumu.
- 62 Šajā ziņā ir jānorāda, ka *LFGB* paredzētā režīma saderības ar Regulu Nr. 178/2002 analīze ir jāveic iesniedzējtiesai. Šīs analīzes ietvaros šai tiesai, pirmkārt, ir jānodrošina, ka risku, ko rada aminoskābju izmantošana pārtikas produktos, novērtējums ir veikts tādā veidā, kurš atbilst šī sprieduma 53. un 56. punktā minētajiem nosacījumiem un nav pamatots ar tīri hipotētiskiem apsvērumiem.
- 63 Otrkārt, ja ir pierādīts, ka pašreizējos zinātniskajos pētījumos pastāv neskaidrības par dažu vielu kaitīgo ietekmi uz veselību, dalībvalstu rīcības brīvība saistībā ar tiesībām izvēlēties, kādā līmenī tās vēlas nodrošināt sabiedrības veselības aizsardzību, ir īpaši liela (šajā ziņā skat. spriedumu, 2010. gada 29. aprīlis, *Solgar Vitamin's France u.c.*, C-446/08, EU:C:2010:233, 35. un 36. punkts). Tādējādi, kā ģenerāladvokāts to ir norādījis secinājumā 96. punktā, tas, ka tādos apstākļos kā pamatlietā aplūkoti valsts kompetentajai iestādei var būt rīcības brīvība, pats par sevi nerada nekādu saderības ar Regulas Nr. 178/2002 noteikumiem problēmu.
- 64 Treškārt, *LFGB* paredzētais režīms, kā tas izriet no *LFGB* 6. panta 1. punkta 2) apakšpunkta, kas aplūkots kopā ar *LFGB* 2. panta 3. punkta otrā teikuma 3) apakšpunktu un 4. panta 1. punkta 2) apakšpunktu, vienādi attiecas uz visām aminoskābēm un to atvasinājumiem, nenošķirot tos atkarībā no iespējamām vielu kategorijām vai veidiem. Līdz ar to, lai gan šāds vispārēja aizlieguma režīms šī iemesla dēļ vien nav pretrunā Regulas Nr. 178/2002 noteikumiem, no risku analīzes, kas ir jāveic valsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar šīs regulas 6. pantu, tomēr ir skaidri jāizriet tam, kādi ir to attiecīgo vielu kopīgie elementi vai īpašības, kuru reālie draudi cilvēka veselībai nevar tikt izslēgti.
- 65 Šajā gadījumā, ņemot vērā Vācijas valdības rakstveida apsvērumos sniegto informāciju, ja ir veiktas vajadzīgās pārbaudes, kas iesniedzējtiesai ir jāveic, risku analīze, kā arī piesardzības principa piemērošana, kura no tā izriet, šķiet, attiecas tikai uz dažām aminoskābēm, ar ko nepietiek, lai pamatotu tādu iepriekšējas atļaujas izsniegšanas sistēmu, kāda ir paredzēta *LFGB* un kas vienādi attiecas uz visām aminoskābēm.
- 66 Šīs pārbaudes ietvaros ir jāatgādina, ka praktiskas grūtības veikt pilnīgu aminoskābes saturošu pārtikas produktu radītā riska veselībai vērtējumu saskaņā ar šī sprieduma 56. punktā minēto judikatūru nevar attaisnot šāda pilnīga vērtējuma neveikšanu, pirms pieņemt sistemātisku un uz konkrētu mērķi nevērstu iepriekšējas atļaujas izsniegšanas režīmu (pēc analogijas skat. spriedumu, 2010. gada 28. janvāris, Komisija/Francija, C-333/08, EU:C:2010:44, 103. punkts).
- 67 Ceturtkārt, *LFGB* 68. panta 5. punktā ir noteikts, ka atkāpes no *LFGB* 6. pantā paredzētā aizlieguma tiek piešķirtas uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus un kas var tikt pagarināts trīs reizes, ikreiz uz laiku, kurš nepārsniedz trīs gadus. Šajā ziņā ir jānorāda, ka pirmais no šiem noteikumiem, ciktāl tajā ir paredzēti šādi šo atkāpju piešķiršanas ierobežojumi laikā, pat gadījumā, ja kādas vielas drošums ir pierādīts, ir nesamērīgs pasākums, lai sasniegtu *LFGB* izvirzīto sabiedrības veselības aizsardzības mērķi.
- 68 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Regulas Nr. 178/2002 6. un 7. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj tādus valsts tiesību aktus kā pamatlietā aplūkoti, kuri aizliedz ražot, apstrādāt vai laist tirgū jebkādu uztura bagātinātājus, kas satur aminoskābes, ja vien valsts iestāde, kurai šajā ziņā ir rīcības brīvība, nav piešķirusi atkāpi, ja šie tiesību akti ir pamatoti ar riska analīzi, kas attiecas tikai uz dažām aminoskābēm, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Katrā ziņā šie panti ir interpretējami

tādējādi, ka tie nepieļauj šādus valsts tiesību aktus, ja tajos ir paredzēts, ka atkāpes no minētajos tiesību aktos paredzētā aizlieguma var tikt piešķirtas tikai uz noteiktu laiku pat gadījumā, ja kādas vielas drošums ir pierādīts.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 69 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulas (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu, 6. un 7. pants ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj tādus valsts tiesību aktus kā pamatlietā aplūkoti, kuri aizliedz ražot, apstrādāt vai laist tirgū jebkādu uztura bagātinātājus, kas satur aminoskābes, ja vien valsts iestāde, kurai šajā ziņā ir rīcības brīvība, nav piešķirusi atkāpi, ja šie tiesību akti ir pamatoti ar risku analīzi, kas attiecas tikai uz dažām aminoskābēm, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai. Katrā ziņā šie panti ir interpretējami tādējādi, ka tie nepieļauj šādus valsts tiesību aktus, ja tajos ir paredzēts, ka atkāpes no minētajos tiesību aktos paredzētā aizlieguma var tikt piešķirtas tikai uz noteiktu laiku pat gadījumā, ja kādas vielas drošums ir pierādīts.

[Paraksti]